

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ

Μονάδα Επενδύσεων στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις
 Πληροφορίες: Αλιζιώτης Ν., Κοκόλης Β.,
 Παπασταματίου Γ., Τσολακίδη Κ.,
 Τσιατούρας Ε.
 Τηλ: 210 527 5262, 271, 255, 013, 210
 e-mail: naliziotis@mou.gr, vkokolis@mou.gr,
 gparastamatiou@mou.gr, ktsolakidi@mou.gr,
 etsiatouras@mou.gr
 Δ/νση: Λεωφ. Αθηνών 54-56
 Τ.Κ.: 104 41 Αθήνα

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ημερομηνία: 07/05/2018

Αριθ. Πρωτ.: 3694

ΠΡΟΣ:

1. Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών
2. Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων

ΚΟΙΝ.: 1.ΕΥΔ ΠΑΑ

2.ΕΥΕ ΠΑΑ

Θέμα: Διευκρινίσεις όσον αφορά την Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων στις Δράσεις 4.1.1 και 4.1.3 του ΠΑΑ 2014 – 2020.

Σχετικά έγγραφα: Υπουργική Απόφαση 13158/28-11-2017 για τον καθορισμό πλαισίου εφαρμογής των δράσεων 4.1.1 και 4.1.3 και η με αριθμό πρωτοκόλλου 13849/14-12-2017 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων στις Δράσεις 4.1.1 και 4.1.3.

Στο πλαίσιο της με αριθμό 13849/14-12-2017 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων στις Δράσεις 4.1.1 και 4.1.3 (εφεξής «Πρόσκληση») και της ΥΑ 13158/28-11-2017 για τον καθορισμό πλαισίου εφαρμογής των δράσεων 4.1.1 και 4.1.3 (εφεξής ΥΑ), διευκρινίζουμε τα παρακάτω:

1. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι φυσικά πρόσωπα που έχουν υποβάλλει αίτημα ασφάλισης στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές διαδικασίες, οφείλουν να προσκομίσουν είτε αντίγραφο της αίτησής του, είτε έγγραφο του ΕΦΚΑ που να βεβαιώνει την υποβολή σχετικού αιτήματος. Η βεβαίωση αυτή καλύπτει το κριτήριο επιλεξιμότητας αλλά δεν έχει θέση βεβαίωσης μη οφειλής για τους σκοπούς της βαθμολόγησης του υποψηφίου.
2. Οι Νέοι Γεωργοί που είναι οριστικά ενταγμένοι στις προσκλήσεις του 2014 και του 2016 είναι επιλέξιμοι για το Μέτρο 4.1 χωρίς να απαιτείται να προσκομίσουν κάποια βεβαίωση από το Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.
3. Για όσους υποψήφιους δεν είναι ενταγμένοι ως νέοι γεωργοί στο υπομέτρο 6.1 (αφορά τους νέους γεωργούς των προσκλήσεων των ετών 2014, 2016 και 2018), απαιτείται η προσκόμιση της εγγραφής

τους στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματίες αγρότες (όχι νεοεισερχόμενου). Στην περίπτωση όπου για κάποιον υποψήφιο πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις εγγραφής στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματία αγρότη (όχι νεοεισερχόμενου) πλην της ασφάλισής στον ΕΦΚΑ, τότε πρέπει να προσκομίζεται σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας, συνοδευόμενη από φωτοαντίγραφο της αίτησης εγγραφής στον ΕΦΚΑ ή έγγραφο του ΕΦΚΑ που να βεβαιώνει την υποβολή σχετικού αιτήματος. Ο υποψήφιος έχει την υποχρέωση προσκόμισης της εγγραφής του στο ΜΑΑΕ με την ιδιότητα του επαγγελματία αγρότη (όχι νεοεισερχόμενου) μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 20 της ΥΑ και σε κάθε περίπτωση εντός τριών μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής του δεύτερου σταδίου των ηλεκτρονικών αιτήσεων.

4. Για περιπτώσεις συνιδιοκτησίας ακινήτου εξ αδιαιρέτου, ακόμα και στις περιπτώσεις συζύγων, απαιτείται εκχώρηση των δικαιωμάτων προς τον υποψήφιο δικαιούχο από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες για χρονικό διάστημα ίσο με την περίοδο που ορίζεται στο Παράρτημα 7 (Ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης/παραχώρησης ακινήτου) της ΥΑ. Ειδικά για την εγκατάσταση φυτειών και τις κατασκευές τύπου τολ ο προσδιορισμός της χωροθέτησης της επένδυσης μπορεί να γίνεται και με συμβολαιογραφικό ιδιωτικό συμφωνητικό το οποίο πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον ίση με εκείνη που προβλέπεται στο παράρτημα 7 για το είδος της επένδυσης.
5. Για την βαθμολόγηση του κριτηρίου 4.1.β που αφορά σε "Επενδύσεις σε εγκατάσταση νέων φυτειών σε ποσοστό άνω του 10% του συνόλου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού" δεν απαιτείται η αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων καθώς τα μόρια μπορεί να ληφθούν από οποιαδήποτε εγκατάσταση νέας φυτείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της εν λόγω επένδυσης και η δαπάνη εγκατάστασής της υπερβαίνει το 10% του συνόλου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.
6. Γεωργός που θέλει να υποβάλει αίτημα στήριξης και ο οποίος ταυτόχρονα είναι εταίρος ή μέτοχος σε νομικό πρόσωπο το οποίο επίσης υποβάλει αίτημα στήριξης, μπορεί να υποβάλλει το αίτημά του υπό τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί στο άρθρο 15 της ΥΑ σχετικά με το πλήθος αιτημάτων ανά προγραμματική περίοδο και το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού τους.
7. Το δικαιολογητικό «Έναρξη δραστηριοτήτων και βεβαίωση μεταβολών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.» εκδίδεται από τις Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την Δ/1186555ΕΞ/30-12-2016 απόφαση του Γ.Γ. Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 4447/30-12-2016). Επίσης γίνεται δεκτό και ως απλή εκτύπωση των στοιχείων μητρώου από τον υποψήφιο μέσω της προσωπικής πληροφόρησης επιχειρήσεων από το Taxis (www.gsis.gr). Ο υποψήφιος είναι υπεύθυνος για την πληρότητα και την ορθότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων.
8. Στην περίπτωση όπου έχει καταβληθεί σε προμηθευτή ένα ποσό ως προκαταβολή για επενδυτική δαπάνη πριν από την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης (και κατά συνέπεια πριν από την ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών), αυτή η καταβολή γίνεται δεκτή με την αίτηση πληρωμής της επένδυσης ως μέρος της εξόφλησης του σχετικού παραστατικού αξίας (Τιμ, ΤΔΑ, ΑΠΥ, κ.λπ.) που θα

εκδοθεί για την επενδυτική δαπάνη εφόσον : α) έχει πραγματοποιηθεί μετά την δημοσίευσης της Πρόσκλησης δηλαδή δεν είναι προγενέστερη της 21-12-2017, και β) τα ποσά των προκαταβολών αυτού του τύπου αθροιστικά για κάθε επενδυτική δαπάνη δεν υπερβαίνουν το 15% της επενδυτικής δαπάνης. Για παράδειγμα, αν καταβληθεί το 5% της δαπάνης πριν την οριστικοποίηση πρώτου σταδίου του αιτήματος ως «κλείσιμο της τιμής» της παραγγελίας του επενδυτικού αγαθού και μετά την οριστικοποίηση πρώτου σταδίου του αιτήματος το 20% της δαπάνης ως προκαταβολή εκτέλεσης, γίνεται δεκτή η συνολική προκαταβολή 25% από τις δύο καταβολές. Η προκαταβολή που δίδεται πριν την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης και υπερβαίνει το 15% της επενδυτικής δαπάνης απορρίπτεται συνολικά και όχι μόνο κατά το ποσό της υπέρβασης.

9. Σύμφωνα με την παράγραφο 5.5.1 του παραρτήματος 11 της ΥΑ, η ισχύς (ιπποδύναμη) η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της δυναμικότητας του ελκυστήρα είναι εκείνη η οποία αναγράφεται στην άδεια κυκλοφορίας του γεωργικού ελκυστήρα. Διευκρινίζουμε ότι σύμφωνα με το Τμήμα Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού του ΥΠΑΑΤ στις άδειες κυκλοφορίας αναγράφεται η Μέγιστη Καθαρή Ισχύς σε standard (unboosted) λειτουργία.
10. Μια αυτοτελής Νομική Οντότητα του Εμπορικού Δικαίου (π.χ. Ο.Ε. ή Ι.Κ.Ε) η οποία έχει αναγνωριστεί ως ομάδα παραγωγών, σύμφωνα με την αριθμ. 397/18235/16-02-2017 (ΦΕΚ 601/Β) Υπουργική Απόφαση, είναι επιλέξιμο συλλογικό σχήμα σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΥΑ και δικαιούται αυξημένη ένταση στήριξης σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 16 της ΥΑ, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας συλλογικών σχημάτων της ΥΑ και της Πρόσκλησης. Διευκρινίζεται ότι για την επιλεξιμότητα της αίτησης δεν είναι απαραίτητη η εγγραφή στο μητρώο του ΥΠΑΑΤ παρά μόνο η αναγνώριση.
11. Για τον προσδιορισμό της έντασης ενίσχυσης, η Περιφέρεια που αναφέρεται στην πρώτη γραμμή του πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 16 της ΥΑ αφορά την Περιφέρεια όπου βρίσκεται ο τόπος μόνιμης κατοικίας του φυσικού προσώπου ή η έδρα του νομικού προσώπου.
12. Ανεξάρτητα από τον τόπο υλοποίησης των επενδύσεων, το αίτημα ενίσχυσης υποβάλλεται στην Περιφερειακή Ενότητα του τόπου μόνιμης κατοικίας του φυσικού προσώπου ή της έδρας του νομικού προσώπου ή του συλλογικού σχήματος και, εφόσον εγκριθεί, αντλεί χρηματοδότηση σε βάρος του προϋπολογισμού αυτής της Περιφέρειας.
13. Στην περίπτωση υλοποίησης συλλογικών επενδύσεων, η χωροθέτηση των επενδύσεων γίνεται υποχρεωτικά σε ακίνητα για τα οποία υφίσταται η προϋπόθεση της νόμιμης κατοχής από τον συλλογικό φορέα χωρίς να υπάρχει η υποχρέωση η χωροθέτηση να γίνεται εντός της περιφερειακής ενότητας της καταστατικής έδρας του συλλογικού φορέα.
14. Δεδομένου ότι οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών που υπάγονται σε συλλογικό σχήμα δεν έχουν δικό τους ΑΦΜ αλλά χρησιμοποιούν αυτό του υπερκείμενου συνεταιρισμού, δεν είναι δυνατή η υποβολή περισσότερων της μιας αίτησης καθώς γίνεται δεκτή μία αίτηση ανά ΑΦΜ. Στην περίπτωση αυτή μόνο μια ομάδα ή οργάνωση παραγωγών μπορεί να υποβάλει αίτηση ανά

συνεταιρισμό ή συνολικά ο συνεταιρισμός με την προϋπόθεσή ότι οι επενδύσεις γίνονται με σκοπό τη βελτίωση συνολικά των επιδόσεων των εκμεταλλεύσεων των μελών του.

15. Ως προς την διακύμανση της τυπικής απόδοσης σε σχέση με την τυπική απόδοση της υφιστάμενης κατάστασης και το όριο των 8.000 ευρώ, ισχύουν τα εξής: Οι δικαιούχοι φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υποχρεούνται να διατηρούν την τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης μεγαλύτερη από 8.000 ευρώ αλλά έχουν το δικαίωμα να πέσουν κάτω από την τυπική απόδοση της υφιστάμενης κατάστασης. Όμως, κατά τη διάρκεια των μακροχρονίων υποχρεώσεων οφείλουν να διατηρούν την τυπική απόδοση τουλάχιστον ίση με την τυπική απόδοση που έχουν δηλώσει στη μελλοντική κατάσταση. Άρα κατά την υλοποίηση το κατώτατο όριο είναι τα 8.000 ευρώ ενώ κατά τις μακροχρόνιες εκείνο που έχει δηλωθεί στη μελλοντική κατάσταση.
Τα συλλογικά σχήματα οφείλουν, τόσο κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου όσο και κατά τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις να διατηρούν τον κύκλο εργασιών σε επίπεδα όχι μικρότερα των 30.000 ευρώ.
16. Δεν απαιτείται η υποβολή προσφορών για τις γενικές δαπάνες.
17. Τα δικαιολογητικά πρέπει να έχουν αριθμηθεί πριν σκαναριστούν ώστε η αρίθμηση να εμφανίζεται και στο ηλεκτρονικό αρχείο.
18. Όταν ένα νομικό πρόσωπο δεν διαχωρίζει στο καταστατικό του κύριο και δευτερεύοντες σκοπούς τότε όλοι οι σκοποί θεωρούνται κύριοι.
19. Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη αγοράς ελκυστήρα σε περίπτωση που στην εκμετάλλευση υφίσταται οποιοσδήποτε μη αποσβεσμένος ελκυστήρας (ηλικίας κάτω των 12 ετών, βάσει της πρώτης άδειας κυκλοφορίας). Εξαιρείται η περίπτωση όπου πραγματοποιείται αναδιάρθρωση της εκμετάλλευσης προς δενδρώδεις καλλιέργειες ή/και αμπέλια, όπου δύναται να ενισχυθεί δενδροκομικός ελκυστήρας υπό τις εξής συντρέχουσες προϋποθέσεις:
  - α. Να μην υφίσταται μη αποσβεσμένος δενδροκομικός / αμπελουργικός ελκυστήρας στην εκμετάλλευση.
  - β. Στην Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης του έτους που ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, να μην υπάρχει καλλιέργεια δέντρων ή/και αμπελιών σε έκταση μεγαλύτερη από 10 στρέμματα.
  - γ. Κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η εν λόγω έκταση πρέπει να είναι τουλάχιστον 20 στρέμματα.
  - δ. Η τυπική απόδοση από τις καλλιέργειες αυτές να υπερβαίνει το 40% της συνολικής τυπικής απόδοσης της εκμετάλλευσης. Σημειώνεται ότι για τον συγκεκριμένο υπολογισμό λαμβάνεται υπόψη η τυπική απόδοση παραγωγικής (όχι νεαρής) φυτείας.
20. Για τις κτιριακές εγκαταστάσεις και ως προς το θέμα των προμετρήσεων και των προσφορών: Εφόσον απαιτείται προμέτρηση από τον Πίνακα 1 του κεφαλαίου ΣΤ του Παραρτήματος 1 της Πρόσκλησης,

υποβάλλεται μια μόνο προμέτρηση. Για την προμέτρηση αυτή, ανάλογα με το αν το κτίριο περιλαμβάνεται ή όχι στο παράρτημα 9 της ΥΑ, υποβάλλονται μία ή τρεις προσφορές αντίστοιχα.

21. Ο πίνακας 1.10 του παραρτήματος 2 της πρόσκλησης (Επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως καινοτόμες στα συλλογικά σχήματα) είναι ενδεικτικός καθώς κατόπιν τεχνικής έκθεσης του μελετητή, κάθε άλλη επένδυση που τεκμηριώνεται ως καινοτόμα θα αξιολογείται κατά περίπτωση.
22. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, θα προτιμηθεί έναντι των υπολοίπων ο ενταγμένος στο πρόγραμμα νέων γεωργών του υπομέτρου 6.1 και εν συνεχεία η αίτηση με το χαμηλότερο αιτούμενο προϋπολογισμό. Συνεπώς, σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ συλλογικών σχημάτων το κριτήριο αφορά μόνο το ύψος του αιτούμενου προϋπολογισμού καθώς δεν υφίσταται η έννοια ένταξης συλλογικού σχήματος στο υπομέτρο 6.1.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ**

Χ.ΚΑΣΙΜΗΣ